

'ringen muluw puniq na 'Tayal

nanu squ mrhuw raral, aring mhtuw kahul squ Pinsbkan mga, ini nha
baqi mnahu' puniq, si mgiway mamu' squ bway qhuniq ru k'man. qsinuw
uzi ga si nya pqtaqi maniq. qutux ryax, msbehuy qu kayal. ktan nha
mga mtlom qu hlahuy lma. san nha mita babaw msbehuy, cingay balay
qsinuw nyux mhuqil wal tqluxun na puniq ma. tlaman nha maniq mga blaq
balay niquun ma. nanu yasa qu aring nya hga rasun nha ngasal qu qhuniq
nyux msuling ru qyatan nha ru yasa qu ssuling nha qsinuw ma. babaw nya
maki qutux 'tayal mnita squ trang mcyana puniq qasa mha “trang mcyana
puniq qasa ga kahul kayal mwah mhutaw puniq qasa” mucu mga, “qara na
parung qu srgul na znwi' behuy ru yasa si pgrgul kya nanak
lru mshiluq n'aring nya ru si kita mcyana la” mucu qu ke' nha ma. nanu yasa
qu baqun nha kya son nanu mutung la, cyugal tuqi nya qu aring mutung
puniq.

te qutux nya hiya ga qhuniq ru qhuniq srgul nha, staq nha qutux
qhuniq yan na tluling kinqthuy nya. ru sbnxun qu llyuw nya ru sbka' ta
qutux qhuniq inblequn ta tmaq, pzitan qutux bling tnaq shop na qhuniq tnaq
qasa ru pzitan la. bsyaq hazi lga shiluq lru qzyun ta putung hru sqyu' ta

squ ruma' lga mcyana la. qutux nya ga qyacing ru qyacing tungan

nha, babaw nya yan misuw qani lga baliq ru tunux putung qu sputung nha.

nanu yasa qu aring squ kinbkisan raral, ini nha balay shmci qu puniq
ay. inblequn nha balay qmayat, ini ga musa qmayah ga sbilan nha tqbuli ru
musa. mwah ngasal gbyan lga, yasa kya puniq nya hiya na'. bsyaq hazi
pgyaran ta ngasal lga nyux m'uyut qu puniq la mucu lga, musa msina'
puniq na qalang la. tmubux ta trakis ru pagay ga si ga pinnyangun ta quzi,
ini ga guqi ru lomun ta. tmrang qmisan hzyaq lga plahan ta puniq uzi. nanu
yasa qu utux nha balay qu puniq qani. ke' na nbkis hiya ga qbuli
na hka' qani qu sincibaq nya squ insuna' nqu ita 'Tayal. iyat puniq ga baha
maki qu qbuli uzi lrwa? iyat ta laxan qu qutux ke' qani ay!

泰雅人取火的故事

從前的祖先不懂生火，只吃樹果、野草，生吃山肉。有天森林著火，發現被燒過的野獸肉很好吃，就將燃著火的木頭帶回家之後，就發現生火的方法。一種是木柴磨擦生火。另一種是鵝卵石與敲打、磨擦，現在則是用鐵和瑪瑙石。

先祖尊重火、養火。去山上會用煙灰覆蓋火苗再出門，出遠門會熄滅火，回來會到其他家取火種。要砍伐原始林或耕地會用火燒地；寒冷會用火取暖。老人說，爐灶的煙灰好比是生命的延續，不能忘記！